

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OP.0500.30.2026.AK
4450869.18651707.15087336
Warszawa, 07-09-2026

Dotyczy: Interpelacji Posłanki Anny Sobolak oraz grupy Posłów w sprawie zasad rozliczania kaucji za opakowania po napojach nabywanych przez jednostki sektora finansów publicznych oraz inne instytucje na potrzeby imprez, wycieczek i wydarzeń o charakterze masowym, a także uwzględnienia tej kwestii w pracach nad nowelizacją ustawy o systemie kaucyjnym, K10INT18083

Pan
Włodzimierz Czarzasty,
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na przekazaną interpelację poniżej przedstawiam wyjaśnienia.

1. **Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska podziela stanowisko, zgodnie z którym kaucja pobrana przy zakupie napojów przeznaczonych do nieodpłatnego wydania uczestnikom imprez, wycieczek i innych wydarzeń, w sytuacji, gdy odzysk opakowań jest faktycznie niemożliwy, może być traktowana jako element kosztu nabycia tych napojów?**
2. **Czy Ministerstwo dostrzega potrzebę wydania interpretacji lub wytycznych, które usuną wątpliwości jednostek sektora finansów publicznych co do braku obowiązku odrębnego ewidencjonowania i windykacji nieodzyskanej kaucji w opisanych sytuacjach, oraz wykluczą ryzyko stawiania kierownikom tych jednostek zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych z tego tytułu?**

Zagadnienie prawidłowej klasyfikacji budżetowej kaucji pobieranych przy zakupie napojów pozostaje we właściwości merytorycznej Ministerstwa Finansów. Zgodnie z opublikowanymi wytycznymi¹: kaucja stanowi dodatkową, zwrotną opłatę doliczaną obligatoryjnie przy zakupie napojów sprzedawanych w oznaczonych opakowaniach (np. wody butelkowanej). Mając zatem na uwadze ścisły związek wydatku z tytułu kaucji z zakupem napojów, wydatki z tytułu pobranej kaucji można klasyfikować w tych samych paragrafach, w których ujmowane są wydatki na zakup napojów (odpowiednio paragrafy: „422 Zakup środków żywności” lub „302 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”). Natomiast wpływ z tytułu zwrotu kaucji za zakup napojów objętych systemem kaucyjnym co do zasady mogą być ewidencjonowane np. w paragrafie „097 Wpływy z różnych dochodów”. Niezależnie od powyższego decydujące dla określenia klasyfikacji będą rzeczywiste okoliczności zdarzenia, dokumenty oraz przyjęte rozwiązania, w tym np. treść ewentualnych umów zawartych przez jednostkę z dostawcami napojów. Ostateczną decyzję o sposobie zaklasyfikowania określonego zdarzenia podejmuje, zgodnie z dyspozycją art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych kierownik

¹ Dostęp: <https://www.gov.pl/web/finanse/wyjasnienia-w-zakresie-klasyfikacji-do-roku-2026>

jednostki sektora finansów publicznych, który dysponuje pełnią wiedzy o jego stanie faktycznym i może dokonać szczegółowej analizy charakteru danego dochodu/wydatku.

Stanowisko to jest w ocenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska spójne z przedstawionym w interpelacji.

Również opracowywanie wytycznych w zakresie interpretacji przepisów lub klasyfikacji czynów jako naruszenia dyscypliny pozostaje we właściwości Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, który prowadzić może postępowanie wyjaśniające po otrzymaniu zawiadomienia o nieprawidłowościach. Ministerstwo Klimatu i Środowiska zwraca jednak uwagę na brzmienie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1484), zgodnie z którym odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ponosi osoba, której można przypisać winę w czasie popełnienia naruszenia. Nie można przypisać winy, jeżeli naruszenia nie można było uniknąć mimo dołożenia staranności wymaganej od osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązku, którego niewykonanie lub nienależyte wykonanie stanowi czyn naruszający dyscyplinę finansów publicznych.

Jak zasadnie wskazano w interpelacji, w przypadku nabywania napojów w celu ich spożycia przez pracowników lub gości danej instytucji, wyegzekwowanie zwrotu pustych opakowań może okazać się niewykonalne pomimo dołożenia wymaganej staranności – w szczególności w przypadkach organizacji wydarzeń takich jak zawody festyny, wydarzenia kulturalne – co odpowiada przywoływanej przesłance art. 19 ust. 2.

3. *Czy Ministerstwo zamierza uwzględnić przedstawiony problem w toczących się pracach nad nowelizacją ustawy kaucyjnej, w szczególności poprzez wprowadzenie rozwiązania systemowo zdejmującego z jednostek sektora finansów publicznych i innych instytucji obowiązki związane z odzyskiem kaucji od opakowań wydanych nieodpłatnie osobom trzecim?*
4. *Jakie konkretne rozwiązania legislacyjne lub administracyjne Ministerstwo uznaje za właściwe dla trwałego rozwiązania opisanego problemu i w jakim horyzoncie czasowym przewiduje ich wdrożenie?*
5. *Czy w ocenie Ministerstwa konieczne jest w tym zakresie współdziałanie z Ministerstwem Finansów (w odniesieniu do dyscypliny finansów publicznych i zasad rachunkowości jednostek) oraz innymi resortami właściwymi dla wskazanych instytucji, a jeżeli tak - czy takie uzgodnienia zostały już podjęte?*

Ze względu na różnorodną specyfikę zadań realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych nie można wprowadzać jednolitych wyłączeń stosowania przepisów. Każde dodatkowe wyłączenie powoduje osłabienie przejrzystości prawa oraz sprzyja pojawianiu się problemów w stosowaniu i egzekwowaniu przepisów. Organy stosujące prawo muszą każdorazowo badać, czy nie zachodzi któreś z wielu wyłączeń. Wydłuża to postępowania i zwiększa ryzyko błędów. Im więcej wyjątków od reguły, tym trudniej adresatom ustawy ustalić, czy dany przepis ma do nich zastosowanie. Prawo staje się mniej czytelne i bardziej skomplikowane.

Wyłączenia są potrzebne, gdy przemawia za tym specyfika określonych sytuacji, jednak ich nadmierna liczba prowadzi do skomplikowania ustawy, obniżenia jej skuteczności oraz pogorszenia pewności i bezpieczeństwa prawnego. Zgodnie z zasadami poprawnej legislacji przepisy powinny być formułowane w sposób możliwie prosty, spójny i zrozumiały. Wyłączenia powinny mieć charakter wyjątkowy i być uzasadnione szczególnymi okolicznościami.

Z zastrzeżeniem powyższego, w toku prac nad ustawą o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100²) uwzględniono uwagi zgłoszone w ramach uzgodnień międzyresortowych, pozwalające na wyłączenie z systemu kaucyjnego napojów nabywanych bezpośrednio przez podmioty w przypadku których odzyskanie kaucji jest szczególnie utrudnione. Projektowane przepisy wyłączają z obowiązku realizacji poziomów selektywnej zbiórki napoje w opakowaniach nabywane bezpośrednio przez jednostki wojskowe, wojska obce oraz resort obrony narodowej na potrzeby tych podmiotów, a także Rządową Agencję Rezerw Strategicznych, jednostki organizacyjne Policji, Straży Granicznej, oraz Państwowej Straży Pożarnej.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości: Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM

² Dostęp: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12401003>.